

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 11. dubna 2023 v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Hodouška a soudců JUDr. Martina Zelenky a JUDr. Michaely Pařízkové odvolání obžalované [příjmení] [jméno] [příjmení], narozené [datum], a krajského státního zástupce v Plzni proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 1. 2023 č. j. 33 T 16/2022 – 904 a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr.ř. se z podnětu odvolání státního zástupce napadený rozsudek částečně zrušuje, a to ve výroku o trestu.

Podle § 259 odst. 3 tr. ř. se znovu rozhoduje tak, že obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] se odsuzuje podle § 140 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 1, 6 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání osmi (8) roků.

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku se pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Podle § 256 tr. ř. se odvolání obžalované [příjmení] [jméno] [příjmení] zamítá.

Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Plzni byla obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] uznána vinnou přípravou zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2, 3 písm. j) tr. zákoníku, kterého se dopustila dle soudu prvního stupně stručně řečeno tak, že nejméně od 10. 5. 2022 do 26. 5. 2022 se pokoušela na různých místech Karlovarského kraje přesvědčit pod slibem finančního zisku svědka [jméno] [příjmení], aby usmrtil poškozenou [jméno] [příjmení], kdy mu předávala informace k životu a pobytu poškozené a doporučovala způsob odstranění těla poškozené včetně místa, kde se tak mělo stát.

2. Za uvedenou trestnou činnost uložil krajský soud obžalované podle § 140 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 6 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání tří roků, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání pěti roků, a nad obžalovanou vyslovil dohled.
3. Proti rozsudku podala odvolání obžalovaná i státní zástupce. Obě odvolání jsou podána v zákonné lhůtě, státní zástupce podal odvolání ihned po vyhlášení rozsudku.
4. Odvolání obžalované poukazuje na podle něj nesprávné hodnocení nejenom výpovědi svědka [příjmení], ale též na nesprávné posouzení a výklad zachycených hovorů, kdy zejména prezentuje, že téma usmrcení poškozené otevíral pouze svědek [příjmení], a ona pouze pasivně odpovídala. Poukazovala na to, že žádná z informací, které svědek [příjmení] (mimo projednávaný případ) policii poskytoval, nebyla následně potvrzena – okolnosti ohledně údajného obchodu s drogami, event. zbraněmi. Odvolání prezentuje z jednotlivých telefonních záznamů iniciativu svědka ke zjišťování okolností ohledně poškozené. Odvolání má rovněž námitky ke znaleckému posudku z odvětví psychiatrie a psychologie ohledně obžalované, kde znalci podle ní bez důkazů uvádějí např.: „Posuzovaná je protřelá, má četné kontakty v kriminálním prostředí, nemá zábrany v překračování pravidel“.
5. Odvolání závěrem prezentuje, že obžalovaná nepopírá autenticitu hovorů se svědkem [příjmení], ale trvá na tom, že se jednalo o jakousi formu hry, do níž byla vmanipulována svědkem. V závěru odvolání navrhuje, aby byla obžalovaná obžaloby zproštěna, neboť v jejím případě není vůbec naplněna subjektivní stránka trestného činu. Zároveň si je vědoma toho, jakým způsobem mohou předmětné nahrávky na nezainteresovaného posluchače zapůsobit, a pokud by byla uznána vinou ve smyslu obžaloby, navrhuje, aby jí odvolací soud uložil trest ve stejné či nižší výměře, než soud prvního stupně.
6. Odvolání státního zástupce je podáno v neprospěch obžalované, a to proti výroku o trestu. Odvolání připomíná skutečnosti, kterými soud prvního stupně odůvodnil trest odnětí svobody podmíněně odložený, a s hodnocením soudu souhlasí pouze velice omezeně. I když obžalované prospívá její dosavadní bezúhonnost a skutečnost, že šlo „pouze“ o přípravu, shledává trest nepřiměřeně mírným. Dle odvolání rozhodně nelze přeceňovat to, že obžalovaná neopatřila zamýšlenému vykonavateli vraždy předmět k jejímu spáchání. Obžalovaná věděla o trestní minulosti svědka [příjmení] a podle odvolání je zjevné, že se proto o materiální zajištění vraždy nemusí starat. Obdobně nelze dle odvolání ve prospěch obžalované vykládat nedokonalost a určitou naivitu ve způsobu získání peněz z účtu poškozené, když jinou část plánu – zbavení se těla poškozené – promýšlela velice precizně, kdy dokonce vzala svědka [příjmení] na konkrétní místo u jezera [jméno].
7. Rovněž dle odvolání soud prvního stupně nedostatečně zohlednil osobnostní profil obžalované, u které byla diagnostikována smíšená porucha osobnosti s rysy histrionskými a dissociálními, kdy resocializace obžalované je podstatnou měrou snížena. Odvolání poukazuje též na absenci sebereflexe obžalované, kdy neprojevila sebemenší snahu omluvit se poškozené, přinejmenším v tom smyslu (nahlíženo být i pouze z pozic obžalované), že ji pojala do svých údajně fantazijských kriminálních vyprávění a mluvila o ní v nahrávkách sprostým a urážlivým způsobem.
8. Státní zástupce je toho názoru, že obžalované lze uložit za použití § 58 odst. 6 tr. ř. trest odnětí svobody pod spodní hranici zákonné trestní sazby, ale v žádném případě trest odnětí svobody podmíněně odložený. Odpovídajícím trestem shledání trest v trvání jedenácti roků se zařazením do věznice se zvýšenou ostrahou.
9. Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1, odst. 3 tr. ř. zákonost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti nimž byla podána odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, a dospěl k následujícím závěrům.
10. Řízení předcházející vydání napadeného rozsudku bylo provedeno v souladu se zákonem a nebyly zjištěny žádné podstatné vady, zejména ne takové, které by měly vliv na správnost a

zákonnost přezkoumávaných výroků. Krajský soud postupoval při objasňování věci tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro jeho rozhodnutí. Důkazy pak hodnotil podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, takže dospěl v zásadě ke správným skutkovým i právním závěrům. Na odůvodnění napadeného rozsudku lze proto (s výjimkou výroku o trestu) více méně odkázat, a v reakci na jednotlivá odvolání a jako prezentaci názorů odvolacího soudu uvést následující.

11. Především není od věci připomenout, že sama obžalovaná obsah a autenticitu jednotlivých nahrávek nezpochybňuje. Podává k nim pouze jiné vysvětlení, jiný význam, kdy její obhajoba je v podstatě stále stejná, tedy že svědku [příjmení], „chyběl“ předcházející způsob života, a že mu chtěla pomoci tím, že přistoupila na jeho hru, „plánování vraždy“.

12. Samozřejmě již jenom tento způsob obhajoby je krajně nevěrohodný, svědkem [příjmení] pak jednoznačně popřený. Jednání obžalované je jednoznačně prokazováno právě nahrávkami, jakož i samotnou výpovědí tohoto svědka. Je zcela nejasné, jaký by měl svědek motiv s obžalovanou takto diskutovat, a následně jí navíc ohlásit na policii, když by tím – tedy oběma těmito aktivitami současně – nic nezískal.

13. Nebyl to svědek [příjmení], který přišel s konkrétní osobou potencionální oběti, ale jednoznačně obžalovaná, která přišla s historkou, která jí poškozená ublížila a připravila o majetek. Přitom je opak pravdou, poškozená nechala po určitou dobu obžalovanou ve svých prostorách, a poté, co obžalovaná neplatila nájem a nebylo možné se s ní dohodnout, obdržela od poškozené výpověď, což nesla velice úkorně, a vznikl tak zjevný motiv k odstranění poškozené.

14. Není pravdou, že by v nahrávkách se svědkem [příjmení] obžalovaná pouze přitakávala a jednala zcela pasivně, což by dle jejího odvolání mělo prokazovat nezájem na věci a absenci subjektivní stránky. Skutečnost byla taková, že obžalovaná vystupovala zcela jasně aktivně, a navíc údaje, které svědku [příjmení] poskytovala, odpovídaly skutečnému stavu věci (zejména pobyt poškozené apod). Nešlo pak pouze o hovory, ale též objíždění objektů, kde se poškozená mohla zdržovat, a objektů, kde dle pokynů obžalované mohlo být uloženo její tělo tak, aby se nenašlo. Zejména v tomto smyslu je činnost obžalované zcela aktivní, přitom v zásadě logická (byť samozřejmě z hlediska právního a morálního nepřijatelná).

15. Ani plán na zmocnění se peněz poškozené není nikterak výrazně naivní, jak se - mimo jiné - domnívá krajský soud zejména při úvaze o trestu – vrchní soud se s obdobnými způsoby v jednotlivých případech setkává opakovaně – poškozený je donucen nějakým způsobem poskytnout pachateli finance, a následně je zlikvidován. Rozhodně taková činnost naprosto nesvědčí o tom, že by úmysl pachatele nebyl opravdový.

16. Podnět ke stíhání obžalované ostatně ani nevzešel přímo od svědka [příjmení], ale od policejního útvaru zabývajícího se podezřením z drogové trestné činnosti, mimo jiné i obžalované. To, jestli se další podezření vůči ní potvrdilo či nikoli, neříká o věrohodnosti svědka [příjmení] v dané konkrétní věci vůbec nic, když vrchní soud pouze dodá, že v případě určitých jiných podezření jednotlivé osoby tam jmenované skutečně existují a obžalovaná se s nimi zná.

17. Pakliže obžalovaná nesouhlasí s některými závěry znaleckého posudku z odvětví psychiatrie a psychologie, je třeba uvést, že závěry o osobnosti obžalované činili znalci až po jejím vyšetření, za použití psychiatricko – psychologických metod a zkoumání, a vycházeli výlučně ze spisového materiálu (kromě samotného vyšetření obžalované). Její základní psychiatricko – psychologické rysy jsou tak nepochybné, a skutečnost, zda má četné kontakty v kriminálním prostředí, je v podstatě podružná – ostatně obžalovaná i takové kontakty připustila, byť s tvrzením, že se o nich dozvěděla později. To však nemá vliv na posouzení její osobnosti, jak určili znalci především svým znaleckým (tj. v podstatě lékařským) vyšetřením. Samotné otázky viny obžalované se taková skutečnost naprosto netýká.

18. Jednání obžalované vůči svědku [příjmení] ohledně usmrcení poškozené pak bylo natolik konkrétní, opakované a utvrzující, že se vůbec nedá uvažovat o jakési, „hře“ ve prospěch svědka, když navíc motivace obžalované byla jednoznačná. Je tak zjevné, že se jednalo o vážně myšlený záměr, projevový navíc směřem k odpovídajícímu potencionálnímu pachateli, o čemž obžalovaná rovněž věděla (tedy o trestní minulosti svědka [příjmení]).

19. Krajský soud proto nepochybil, když uznal obžalovanou vinnou přípravou ke zvlášť závažnému zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2, 3 písm. j) tr. zákoníku.

20. Zcela mimo zákon je uložení trestu odnětí svobody podmíněně odloženého, úvahy soudu prvního stupně tímto směrem je třeba jednoznačně odmítnout. Jestliže krajský soud dospěl k závěru, že obžalovaná plánovala nájemnou vraždu (k čemuž tedy dospěl a vrchní soud se s jeho hodnocením této skutečnosti ztotožňuje), pak je trest odnětí svobody podmíněně odložený s ohledem na okolnosti případu a osobnost obžalované trestem zcela nepřiměřeně a nedůvodně mírným, v podstatě popírajícím hodnotu lidského života. Naopak, v daném případě vrchní soud zvažoval i to, zda je vůbec namístě v případě obžalované použít ustanovení § 58 tr. zákoníku.

21. Nakonec tak učinil, byť za výrazného přispění § 58 odst. 1 tr. zákoníku, kdy s ohledem na poměry obžalované v tom smyslu, že je samozivitelkou dvou malých dětí, o které se řádně stará, shledal podmínky pro použití tohoto ustanovení, a zároveň ustanovení § 58 odst. 6 tr. zákoníku, kdy je obžalovaná odsuzována za přípravu k trestnému činu, a vzhledem k tomu, že příprava se nepřiblížila pokusu ani dokonání trestného činu, což bylo vyloučeno přístupem svědka [příjmení], jsou dány i zbylé podmínky pro použití § 58 odst. 6 tr. ř. (tj. povaha a závažnost přípravy).

22. S ohledem na dosavadní bezúhonnost obžalované a její částečnou sebereflexi v závěru odůvodnění jejího odvolání je důvodná i ta podmínka § 58 odst. 1 i 6 tr. zákoníku, že by použití (základní) trestní sazby § 140 odst. 3 tr. zákoníku bylo pro obžalovanou nepřiměřeně přísné, a že lze dosáhnout její nápravy i trestem kratšího trvání.

23. Nelze ovšem pominout, že obžalovaná fakticky plánovala vraždu další osoby, zjevně v určité pomstychtivosti, v úmyslu zajistit si lepší materiální podmínky života. Resocializace obžalované je pak hodnocena jako problematická. Za této situace se odvolacímu soudu jeví jako odpovídající trest odnětí svobody v trvání osmi roků. Protože obžalovaná dosud nebyla ve vězení, ani odsouzena, a byl jí uložen trest na zákonném rozhraní umístění do věznice s ostrahou a zvýšenou ostrahou, tj. v trvání osmi roků, je vrchní soud toho názoru, že postačuje její zařazení pro výkon trestu do věznice s ostrahou, ve smyslu § 56 odst. 3 tr. zákoníku.

24. Ze shora uvedeného je zřejmé, že odvolání obžalované je nedůvodné, proto bylo podle § 256 tr. ř. zamítnuto. Jinak zůstal napadený rozsudek nezměněn.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný. Lze proti němu podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení u Krajského soudu v Plzni. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obviněné, obviněná pro nesprávnost výroku, který se jí bezprostředně dotýká. Obviněná může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Nutný obsah dovolání je vymezen v § 265f tr. ř. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v [obec].

Praha 11. dubna 2023

JUDr. Michal Hodoušek
předseda senátu